บทที่ 4 หน่วยคำในภาษาญี่ปุ่น

หน่วยคำในภาษาญี่ปุ่น หรือ （形態素）หมายถึงหน่วยที่นับโดยวัดจากความหมาย หนึ่งหน่วยคำต่อหนึ่งความหมาย

【ตัวอย่าง】 การนับหน่วยคำในภาษาญี่ปุ่น

私は日本へ行きたい

私 は 日本 へ 行き たい

จากประโยค 「私は日本へ行きたい」จะแยกหน่วยตามความหมายได้ออกเป็น わたし・は・にほん・へ・行き・たい เมื่อกระจายหน่วยคำตามความหมายแล้วจะพบว่าบางคำก็มีความหมายในตัวบางคำก็ไม่ สืบเนื่องจากหน่วยคำในภาษาญี่ปุ่นนั้นแบ่งออกเป็นหน่วยคำอิสระและหน่วยคำผูกติดนั่นเอง

หน่วยคำอิสระ（自由形態素） และหน่วยคำผูกติด （束縛形態素）

หน่วยคำในภาษาญี่ปุ่นหากพิจารณาจากความหมายจะแบ่งรูปแบบของหน่วยคำเป็น 2 แบบ ได้แก่

(1)หน่วยคำอิสระ 自由形態素（じゆうけいたいそ）

คำที่สามารถมีความหมายด้วยตัวเองไม่จำเป็นต้องผูกติดกับคำอื่นใด ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำกริยาวิเศษณ์ คำนามวิเศษณ์ คำสันธาน คำอุทาน อาจเรียกในภาษาญี่ปุ่นได้อีกอย่างหนึ่งว่า (自立語)

例：「水」「飲む」「きれい」「はっきり」「やばい」

(2) หน่วยคำผูกติด 拘束形態素（こうそくけいたいそ）

คำที่จำเป็นต้องผูกติดกับคำอื่นเพื่อแสดงความหมาย เช่น

例：「お水」の「お」、「お話」の「お」

หน่วยคำผูกติด 拘束形態素（こうそくけいたいそ）

1.「屈折接辞：くっせつせつじ」

หน่วยคำผูกติดที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยทางไวยากรณ์ ไม่มีความหมายในตัวเอง เป็นลักษณะการผันรูปกริยาต่าง ๆ เช่น「ます」「ました」「られる」「させる」

2.「派生接辞：はせいせつじ」

หน่วยคำผูกติดที่ใช้เสริมความหมาย แบ่งเป็น

(1) คำอุปสรรค （Prefix）เช่น「不」「非」「無」

คือคำที่ใช้เติมข้างหน้าเพื่อขยายหรือเน้นความหมายเดิมของคำนั้น ๆ แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบตามลักษณะการวางไว้หน้าคำประเภทต่าง ๆ คือ

① เติมหน้าคำนาม

คำอุปสรรค	ความหมาย	ตัวอย่างคำ
お	เพื่อแสดงความสุภาพ/ยกย่อง	お名前 ชื่อของท่าน
ご		ご家族 ครอบครัวของท่าน
御		御社（おんしゃ）บริษัทของท่าน
大	ใหญ่, มาก	大雨（おおあめ）ฝนตกหนัก
小	เล็ก, น้อย	小人（こびと）คนแคระ
真（ま）	ตรงกึ่งกลาง	真夏（まなつ）กลางฤดูร้อน
素（す）	มีแต่สิ่งนั้นเท่านั้น	素足（すあし）เท้าเปล่า
本（ほん）	อันนี้, สิ่งนี้	本研究 งานวิจัยชิ้นนี้
両（りょう）	ทั้งสอง	両手 มือทั้งสองข้าง

【豆知識】
★「美化語」とは
美化語とは、言葉遣いを上品にするために、名詞や動詞に「お」や「ご」などの接頭辞を付けたり、別の言い方に言い換えたりする表現のことです。
「お」や「ご」を付ける
ご飯 → お米
お金 → ご祝儀

【練習①】次の言葉の前に「お」か「ご」を入れてください。

① (　　) 茶

② (　　) 案内(あんない)

③ (　　) 住所(じゅうしょ)

④ (　　) ゆっくり

⑤ (　　) 都合(つごう)

⑥ (　　) 注文(ちゅうもん)

⑦ (　　) 電話(でんわ)

⑧ (　　) 連絡(れんらく)

⑨ (　　) 伝(つた)え

⑩ (　　) 届(とどけ)

⑪ (　　) 相談(そうだん)

⑫ (　　) 心遣(こころづか)い

⑬ (　　) 返事(へんじ)

⑭ (　　) 時間(じかん)